

2018-09-19

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr NTN 2018/188

Natur och trafiknämnden

Motion - Sprängsten som material

Motion den 18 juni 2018 av Sidney Holm(MP) och Lisskulla Zayane (MP)

Förslag till beslut

Natur- och trafiknämnden föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige noterar kommunen i sitt arbete redan eftersträvar det som förslås i motionen där så är lämpligt och möjligt. Motionen är därmed färdigbehandlad.

Sammanfattning

I motionens förslås att kommunen själv ska använda de bergmassor som uppstår när tunnelbanan byggs, samt att gabioner ska användas som avskiljare och bullerskydd mellan gång- och cykelbanor och övrig trafik. Kommunen arbetar kontinuerligt med hur bergmaterial kan hanteras i varje enskilt projekt men även hur man kan samverka med andra aktörer och projekt för att få en miljömässig, ekonomisk och praktisk hantering utifrån de förutsättningar som gäller för varje tidpunkt. Bergmassor från tunnelbyggen är svårare att hantera eftersom de är miljöfarliga. Gabionmurar används där de passar ur ett trafiksäkerhets, gestaltnings och ekonomiskt/tekniskt perspektiv. Att använda de mer allmänt som skiljare mellan gång- och cykeltrafik är inte lämpligt ur trafiksäkerhetssynpunkt. Kör man in i en gabionmur är de inte eftergivliga.

Förslagen i motionen

I motionen föreslås att Nacka Kommun ska utreda möjligheten för nedan punkter.

- Kommunen undersöker hur vi själva kan använda stenen som vi får när tunnelbanan byggs
- Kommunen särskilt undersöker möjligheten att använda sten i gabioner, som bullerskydd och avskiljare mellan gång-/cykelbanor och övrig trafik

Enhetens utredning och bedömning

I varje projekt hanteras olika material och då även bergmaterial. Det vore givetvis mest fördelaktigt att låta material som kan återanvändas i projektet även hanteras inom entreprenadområdet. I de flesta fall är det inte möjligt på grund av att utrymmesbrist som omöjliggör upplagsplatser. För bergmaterial behöver man för lokal hantering även etablera

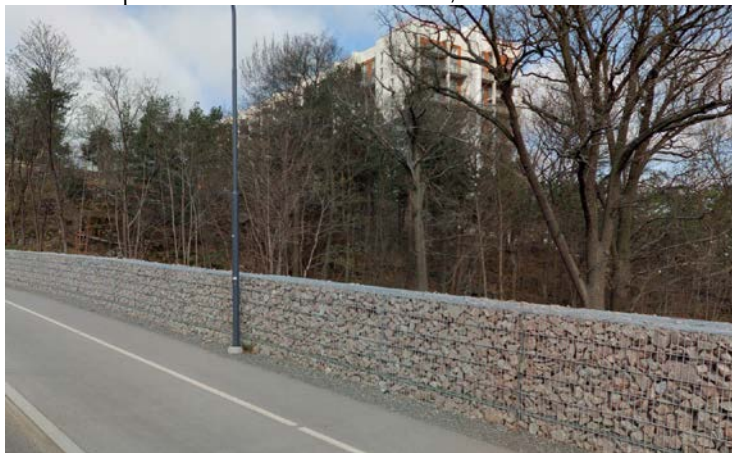
bergkrossanläggning, vilket oftast inte är möjligt ur miljöhänsyn (buller och damm) och brist på utrymme. Därför körs oftast sprängt berg till en extern anläggning där materialet krossas till olika storlekar för att sedan säljas i sin behandlade form.

När det specifikt gäller tunnelberg så kan det oftast inte användas direkt utan behöver behandlas för att få bort miljöfarliga ämnen som får högre koncentration just vid sprängning för tunnlar. Samma problem uppstår inte i vid bergsprängning på ytan.

Situationen i Stockholmsområdet just nu är att i stort sett alla projekt som hanterar berg har ett överskott vilket ger konsekvensen att man dels får betala för att köra in berg i anläggningarna och sedan även betala för att hämta ut det färdiga materialet. Enheten för bygg och anläggning samverkar kontinuerligt med exploateringsenheterna i frågor om hantering av sprängda bergmassor.

Möjligheten att använda gabioner undersöks i projekten och används där det blir den bästa lösningen både ur rent tekniska, ekonomiska, trafikmässiga och miljöaspekter och passar in ur ett gestaltande perspektiv. Att använda gabioner som trafikskiljare mellan bilar och gående samt cyklister har nackdelen att dessa inte är eftergivliga och tar upp relativt stort utrymme om dom skulle placeras mellan gång- och cykelbanor i urban miljö. Gabioner kan även ibland vara bättre än en traditionell betongmur för att minska möjligheten för klotter. Gabioner används i projekten där det blir den bästa lösningen både ur rent tekniska, ekonomiska, trafikmässiga aspekter men även ur ett gestaltande perspektiv.

Bildexempel nära Svindersviksbron / Kvarnholmen

Sammanfattningsvis kan sägas att kommunen idag försöker nyttja bergmassor i stor utsträckning. Att som motionärerna föreslår återanvända bergmassor från tunnelbanebygget är inte enkelt med tanke på att de är miljöfarliga. Samtidigt ansvarar Trafikförvaltningen för utbyggnaden av tunnelbanan och de bergmassor som behöver hanteras. Vad gäller användningen av gabioner används de redan där det är den bästa lösningen, men de är ofta inte lämpliga att ha som trafikskiljare ur trafiksäkerhetssynpunkt. Kommunen eftersträvar i sitt arbete det som efterfrågas i motionen. Motionen är därmed färdigbehandlad.

Förslagets ekonomiska konsekvenser

Inga ekonomiska konsekvenser

Konsekvenser för barn

Inga konsekvenser för barn

Bilaga

Motion - Sprängsten som material

Mats Bohman
Trafik och fastighetsdirektör
Stadsledningskontoret

Mats Wester
Bitr. Enhetschef
Bygg och Anläggning